

GALOPPÖVERDOMSTOLEN

Protokoll hållet vid handläggning i Galopp-
överdomstolen den 18 september 2016 i
Stockholm.

Ärende nr 9/2016

PARTER, ej närvarande

KLAGANDE: Jockeyn Nelson De Souza

OMBUD: Tränaren Cathrine Erichsen

MOTPART: Svensk Galopp genom administrative chefen Helena
Gärtner

ÖVERKLAGAT BESLUT: Lokala galoppdomstolens vid Bro Park Galopp beslut
den 9 september 2016 i lopp 7

SAKEN: Felaktigt bruk av spö

Genom överklagade beslutet dömde lokala galoppdomstolen Nelson De Souza, hästen Pistol, till ridförbud den 24, 28 september, den 1, 2, 4 och 5 oktober 2016 och böter 5 000 kr. Galoppdomstolen antecknade i beslutet, upprepad förseelse och hög prissumma, Tävlingsreglemente (RG) 6:31, 8:16/5 och SG:s riktlinjer för påföljder.

Nelson De Souza har yrkat inhibition av ridförbudet samt straffflintring.

Svensk Galopp har bestritt inhibition och yrkat att lokala galoppdomstolens beslut ska fastställas.

Patrull- och publikfilmen från löpningen har granskats.

Nelson De Souza har i skrift till Galoppöverdomstolen anført: Han fikk idømt 6 dager utestengelse samt 5000,- i bot på Bro Park den 9.9.16. Dette pga piskbruk og at det var en tredjegangs forseelse. Han har hatt sin utdanning i England hvor det er akseptert flere slag samt at det er ingen begrensing på bruk av arm. Ved et av tilfellene var det at han løftet skulder for høyt noe han ikke var klar over. Han vil gjøre sitt absolutt beste for å etterkomme de skandinaviske regler i fremtiden! Han ble på Bro dømt for å piske fire ganger i et løp med over Sek 1 mill i førstepremie. Det kan være under slike betingelser lett og telle slagene sine feil. Han aksepterer at en reaksjon blir gitt, men synes straffen er for streng tatt i betrakning de faktiske forhold. Han ber om at straffen reduseres til bot og tre dagers utestengelse. Straffen synes ekstra urimelig i og med at han er satt på bakken på Breedersdagen på Øvrevoll 2.10 da han er allerede engasjert til å ri i alle storløpene. Utestengelse setter også eiere og trenere i en meget vanskelig situasjon. Vi viser til løpsvideo og har utover det ikke mer enn angitt i første mail/anke. Han klager ikke på at de faktiske forhold er funnet sted, men at straffen er for streng i forhold til forseelse. Det er snakk om gang nr 2 løfting av skulder for høyt og tredje gang 4 piske slag istedenfor de tillatte 3 i Breeders med første premie på 1,1 mill, og at han underveis i løpet glippet litt med antallet. Han vil i framtiden bestrebe seg til det ytterste for å etterkomme de skandinaviske regler.

Svensk Galopp har i skrift till Galoppöverdomstolen anført: De Souza har haft norsk jockeylicens sedan april 2015. Han har sedan dess genomfört 137 ritter i Sverige. De Souza har under 2016 dömts fyra gånger för felaktigt bruk av spö: Jägersro Galoppbana, 160410, lopp 8, Bro Park Galoppbana, 160619, lopp 10, Bro Park Galoppbana, 160831, lopp 4, Bro Park Galoppbana, 160909, lopp 7. Påföljden är helt enligt Svensk Galopps riktlinjer för påföljder vid upprepad förseelse och förhöjd prissumma.

Galoppöverdomstolens beslut

Nelson De Souza har inte överklagat i ansvarsdelen varför Galoppöverdomstolens prövning gäller det straff som ska ådömas Nelson De Souza.

För galopptävlingar gäller liksom för annan sport och idrott ett regelverk som deltagarna har att underkasta sig. Gör deltagarna inte detta riskerar de att drabbas av olika sanktioner av den som arrangerar tävlingen i fråga. För galopptävlingar som anordnas av Svensk Galopp gäller dess olika reglementen och dess riktlinjer för påföljder vid störning, grov störning och spöförseelse. Det regelverk som gäller för galopptävlingar ska tillgodose olika intressen och intressenter såsom djurskyddet, att hästarnas behandlas väl, hästägarnas, tränarnas, ryttarnas och spelarnas intresse av att galopptävlingar genomförs på ett korrekt och rättvist sätt.

Enligt 6 kap. 31 § RG gäller att spö får användas endast för lättare drivning och som hjälpmedel för att hålla rakt spår. Spöet får därvid endast träffa hästens lår och bog. Mot hästens bog får endast nedvinklat spö användas. Med spöslag för lättare drivning jämsställs slag med hästens tygel, ryttarens arm och hand. Spö får inte användas med större kraft, i alltför snabb följd, med spöarmen över axelhöjd, på häst som uppenbart inte kan uppnå eller förbättra prisplacering, på häst som är uppenbar vinnare och på häst som har passerat mållinjen. I tvåårslöpning och

hinderlöpning får ryttaren inte använda spö. I annan löpning får ryttaren använda spö högst tre gånger. Spö får dock användas om hästens agerande, medtävlarnas ridning eller andra särskilda omständigheter ger anledning till det. Ryttare får endast använda av Svensk Galopp fastställt spö, s k cushion stick (vadderat spö).

Att spö får användas för att slå en häst i en löpning anses av många stå i konflikt med djurskyddet. Detta är dock accepterat i de flesta galoppländer. I Norge gäller dock enligt Norsk Jockeyklubbs reglemente artikel 371 att, ”Pisk kan kun medtas i løp for 2-åringer og i hinderløp.” I Sverige gäller den begränsningen vid användning av spö för att driva hästen att det inte får vara fråga om mer än tre spöslag för lättare drivning.

Det kan vara lockande för en jockey att i en löpning använda spöet för att driva hästen på ett enligt tävlingsreglementet icke godtagbart sätt. Det kan påverka hästens placering och ge mer prispengar än om jockeyn följer reglerna. Har jockeyns felaktiga spöanvändning medfört att hästen fått en prisplacering som den annars inte skulle ha uppnått gynnar det hästens ägare, hästens tränare och i slutändan jockeyn ekonomiskt. Det gynnar även vissa spelare på andra spelares bekostnad. Det påverkar också den statistik som gäller för hästen, hästens ägare, tränare och jockey i form av insprungna pengar och placeringar.

Det kan vara särskilt lockande för en jockey att använda spöet på ett otillåtet sätt i ett lopp som det nu aktuella, Breeders´ Trophy Classic, där första priset uppgår till 1 149 520 kr, andrapriset till 574 760 kr, tredjepriset till 229 904 kr, fjärdepriset till 137 942 kr, femtepriset till 68 971 kr och femtepriset till 45 981 kr.

Svensk Galopp ingriper genom tävlingsreglementet och galopppdomstolarna på olika sätt när otillåtet hjälpmedel eller otillåten hjälp används under en löpning. Hästen kan diskvalificeras eller placeras på lägre prisplats. Hästens ägare, tränare och jockey kan ådömas påföljd för överträdelse av tävlingsreglementet. Vid brott mot spöbestämmelserna har Svensk Galopp valt att straffa jockeyn, inte diskvalificera hästen vilket skulle innebära att hästen inte erhåller prispengar.

Vägledande för galopppdomstolens straffmätning vid överträdelse av tävlingsreglementet är enligt 8 kap 11 § RG i första hand omständigheterna i det enskilda fallet. Därutöver ska försvårande och förmildrande omständigheter beaktas i skäligen utsträckning. Enligt 8 kap 12 § RG ska som försvårande omständighet särskilt beaktas återfall i brott av samma slag som sker inom tre månader. Svensk Galopp har därutöver utgivit riktlinjer för påföljder vid bl a brott mot spöbestämmelserna. Dessa riktlinjer liksom Svensk Galopps övriga regelverk finns att tillgå på Svensk Galopps hemsida. Enligt dessa riktlinjer, ska när förstapriset överstiger 300 000 kr och när jockeyn inom tre månader gjort sig skyldig till tre överträdelser av spöbestämmelserna, straffet bestämmas till ridförbud i sex dagar och böter 5 000 kr.

Svensk Galopps riktlinjer är till skillnad från Svenska Galopps regelverk inte bindande för galopppdomstolarna. Galoppöverdomstolen har i ärende 3/2015, Elione Chaves ./. Svensk Galopp uttalat: *Svensk Galopps riktlinjer för påföljder syftar till att ge galopppdomstolarna ledning vid utdömande av straff för vissa överträdelser av RG. Riktlinjerna är inte, till skillnad från RG, bindande för galopppdomstolarna. Av riktlinjerna framgår att skulle omständigheterna i det enskilda fallet motivera detta, kan galoppdomstolen frånga riktlinjerna och utdöma straff som är lindrigare eller strängare än vad riktlinjerna anger. Vidare framgår att riktlinjerna inte ska tillämpas automatiskt utan alla mer särpräglade förseelser ska bedömas individuellt med påföljder som kan ligga såväl över som under riktlinjerna.*

Den fråga Galoppöverdomstolen har att ta ställning till är om omständigheterna i det nu aktuella fallet är sådana att Galoppöverdomstolen bör avvika från Svensk Galopps riktlinjer vad gäller val av påföljd för det brott mot spöreglerna som Nelson De Souza har gjort sig skyldig till.

Enligt Svensk Galopps hemsida red Nelson De Souza sin första tävling i Sverige den 3 maj 2015. Under 2015 red han 27 löpningar här. Under 2016 har han hitintills ridit 110 löpningar. Han har således ridit totalt 137 löpningar i Sverige. Nelson De Souza har under 2016 före den nu aktuella överträdelsen dömts tre gånger för felaktigt bruk av spö: Jägersro Galoppbana, 160410, lopp 8, böter 2 000 kr, Bro Park Galoppbana, 160619, lopp 10, böter 10 000 kr och Bro Park Galoppbana, 160831, böter 4 000 kr.

Med hänsyn till det stora antalet ritter Nelson De Souza genomfört i Sverige sedan maj 2015, 137 löpningar och att han under 2016 innan den nu aktuella händelsen vid tre tillfällen dömts för felaktigt bruk av spö måste han enligt Galoppöverdomstolen rimligen känna till de svenska spöreglerna. Är han okunnig om dessa regler, vilket Galoppöverdomstolen inte finner sannolikt, bör han så snabbt som möjligt lära sig dessa för att undvika ytterligare bestraffning i form av böter och ridförbud.

Som framgått ovan har Nelson De Souza gjort sig skyldig till återfall i samma brottslighet inom tre månader vilket enligt 8 kap 12 § RG utgör en försvårande omständighet vid straffmätningen. Galoppöverdomstolen bortser därvid från den första överträdelsen, 160410, då den har skett tidigare än tre månader före den nu aktuella överträdelsen. Därutöver har Galoppöverdomstolen vid straffmätningen att beakta förstaprisets storlek i den nu aktuella löpningen, 1 149 520 kr.

Enligt Galoppöverdomstolen har det inte framkommit några förmildrande omständigheter att anledning föreligger att sänka det ridförbud som lokala galoppdomstolens ådömt Nelson De Souza.

Att det ådömda ridförbudet får besvärande konsekvenser för Nelson De Souza, hästägare och tränare inser Galoppöverdomstolen. Detta är dock inget som galoppdomstolarna enligt 8 kap 11 § RG har möjlighet att ta hänsyn till vid straffmätningen.

Galoppöverdomstolen fastställer lokala galoppdomstolens beslut att döma Nelson De Souza till ridförbud i sex dagar enligt de i beslutet angivna tävlingsdagarna. Vid denna bedömning har Galoppöverdomstolen inte anledning att ta ställning till yrkandet om inhibition av ridförbudet.

Utgången av ärendet i Galoppöverdomstolen innebär att Nelson De Souza enligt 9 kap 16 § 1 st RG till Svensk Galopp ska betala överklagandeavgift om fyra tusen (4 000) kr.

I avgörandet har deltagit universitetslektorn, hovrättsassessorn Ronney Hagelberg, idrottsvetaren, fil kand Anders Jonsson och polisinspektören Madelene Winberg. Enhälligt.